

Ποιός φοβάται τὴν Βιρτζίνια Γούλφ;

ΕΙΣ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ ΤΕΧΝΗΣ

ΠΟΛΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΥΣ μπορεί να δώση κανείς στο έργο του "Εντουαρντ Άλμπερτ «Ποιός φοβάται τὴ Βιρτζίνια Γούλφ» που παίζεται στο Θέατρο Τέχνης τοῦ Καρόλου Κούν. Κι αὐτὸ ἐπεὶδὴ ὁ συγγραφεὺς, θέλοντας νὰ στήσῃ τὴν οἰκοδομὴν του, χρησιμοποιεῖ ὕλικά διαφορετικῆς ποιότητος καὶ προελεύσεως καὶ τελείως ἀνόμοια μεταξύ τους. Ἀπὸ τὸν νατουραλισμὸ καὶ τὸν κυνισμὸ τοῦ Στρίντμπεργκ, ὡς τὸν ἐξπρεσιονισμὸ τοῦ Κάυζερ καὶ ἀπὸ κει ὡς τὸν ἐσκεμμένον παραλογισμὸ τοῦ Ἰονέσκο καὶ τοῦ Μπέκετ ὑπάρχουν πολλοὶ δρόμοι καὶ πολλὰ μονοπάτια καὶ γι' αὐτὸ τὸ σύγχρονον πρωτοποριακὸ θέατρο δὲν ἀκολουθεῖ μίαν ἐνισία κατεύθυνσιν, οὔτε ἔχει ἓνα σταθερὸ καὶ μόνιμον προσανατολισμὸ. Ἡ πολυμέρεια, τὸ ἀγχος καὶ ἡ ἀτάφεια τοῦ χαρακτηρίζουν τὸ σύγχρονον πρωτοποριακὸ θέατρο ἔχουν ἀντικρυσμα σ' ἓναν ἀλλοπρόσαλλον κόσμον ποῦ ἀγωνίζεται ν' ἀποφύγῃ τὴν ὀριστικὴν τοῦ ἀποσύνθεσιν.

Ο ΕΝΤΟΥΑΡΝΤ ΑΛΜΠΕΡΤ ποῦ εἶναι γνωστὸς στὸ ἀθηναϊκὸ κοινὸν ἀπὸ τὴν «Ἱστορία τοῦ Ζωολογικοῦ Κήτου» καὶ τὸν «Θάνατον τῆς Μπέσσου Σμίθ» εἶναι ἀπὸ τοὺς πρὸ ἐνδιαφέροντες δραματογράφους τῆς τελευταίας γενίας. Τὸ γεγονὸς πὺς κινηγὰ κι αὐτὸς τὸ παράδοξο καὶ τὸ καινοφανὲς καθιστᾷ συχνὰ προβληματικὸ καὶ ἀδέξιο τὸ μῆνυμά του. Ὅμως ἔχει μίαν ἄρτια τεχνικὴ καὶ τὸ προσὸν τῆς αὐτογνωσίας. Ξέρει πολὺ καλὰ ἀπὸ τί πάσχει ὁ κόσμος ποῦ προβάλλει στὰ ἔργα του. Οἱ διαγνώσεις του εἶναι σωστές, ἀδιάφορο ἂν δὲν τὸν ἐνδιαφέρουν τὰ μέσα τῆς θεραπείας. Πολὺ πιθανὸν ἄλλωστε νὰ μὴν πιστεύῃ πὺς ὑπάρχουν. Παρουσιάζοντας ὡστόσο τὸν κόσμον του, ὁ Ἄλμπερτ ἔχει τὴν ἱκανότητα νὰ τοῦ δῇ συμβολικὰς προεκτάσεις. Δὲν ψυχογραφεῖ, οὔτε ἀναλύει. Τὰ πρόσωπά του δὲν εἶναι ἀτομικοὶ χαρακτήρες. Εἶναι σύμβολα.

ΣΥΜΒΟΛΑ ΠΡΕΠΕΙ νὰ εἶναι καὶ τὰ πρόσωπα τοῦ «Ποιός φοβάται τὴ Βιρτζίνια Γούλφ». Ὅταν ἡ ἥρωὶς τοῦ ἔργου, ἡ ἀλλοπρόσαλλη Μάρθα, φωνάζει σὲ μίαν στιγμὴν πὺς εἶναι ἡ «Μάνα Γῆ», σὰν νὰ μᾶς δῇ τὸ κλειδί ποῦ ἀνοίγει τὰς κλειστὰς πόρτας τοῦ ἔργου. Εἶναι πράγματι ἡ Γῆ, ἡ Ἀνθρωπότης καὶ ὁ ἀντρας τῆς ὁ Τζώρτζ, ὁ καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας, συμβολίζει τὴν τρέχουσαν πραγματικότητα ποῦ διαφεύδει τὰς ἐλπίδας καὶ τὰς προσδοκίας τῆς, ὁ δὲ νεαρὸς βιολόγος Νικ ἀντιπροσωπεύει τὸ πνεῦμα τῆς σύγχρονης ἐπιστήμης ποῦ δὲν ἀπεργάζεται τὸ καλὸ καὶ τὴν εὐτυχία, ἀλλὰ τὴν κατὰστροφὴν τοῦ κόσμου. Καὶ ἀκριβῶς τὸ γεγονὸς πὺς τὰ πρόσωπα τῆς κωμικοτραγωδίας τοῦ Ἄλμπερτ εἶναι συμβολικὰ δικαιολογεῖ τὴν ἀμετροέπειαν καὶ τὴν φραστικὴν τοὺς ὁμότητα, καθὼς τὴν ὑπερβολὴν καὶ τὸ παράλογον συχνὰ τῆς συμπεριφορὰς καὶ τῶν πράξεων τους.

ΛΑΒΑΙΝΟΝΤΑΣ ΑΦΟΡΜΗ ἀπὸ τὰς συχνὰς ἀναβολὰς τῆς πρεμιέρας τοῦ «Ποιός φοβάται τὴν Βιρτζίνια Γούλφ», ὁ συντάκτης ἐνὸς θεατοικοῦ χρονικοῦ κάνοντας πνεῦμα, ἔγραψε πὺς ἐκεῖνος ποῦ φοβόταν τὴν Βιρτζίνια Γούλφ ἦταν ὁ ἴδιος ὁ κ. Κούν. Καὶ δὲν εἶχε ἄδικο. Πραγματικὰ ὁ κ. Κούν ἔπρεπε νὰ εἶναι διστακτικὸς καὶ νὰ φοβάται. Νὰ φοβάται ἐπεὶδὴ στὸ θίασό του δὲν ὑπῆρχε τὸ γυναικεῖο πρόσωπον ποῦ θὰ μπορούσε νὰ βαστάξῃ χωρὶς νὰ λυγίσῃ τὸν ἀπαιτητικὸν καὶ πολυσήμαντον ρόλον τῆς ἡρώιδος τοῦ ἔργου. Ἡ κ. Ἑλλή Ἀγγελίδου ποῦ τελικὰ τὸν ὑποδύθηκε, μόνον τὸ τραγὺ ἐξωτερικὸν τοῦ περιβλήματός μᾶς ἔδωκε, χωρὶς νὰ ὑποδηλώσῃ καν τὸ τραγικὸν τοῦ ὑπόστρωμα καὶ τὴν συμβολικὴν σημασίαν του. Ἀντιθέτως μὲ πολλὴ κατανόησιν ἐρμήνευσαν τοὺς ρόλους τῶν ὁ κ. Γ. Λαζάνης (Τζώρτζ) καὶ ἡ κ. Ἑκάλη Σώκου (Χάνυ). Κάπως ὑποτονικὸς τέλος ὁ κ. Μ. Κουγιουμτζῆς στὸν ρόλον τοῦ νεαροῦ βιολόγου Νικ.

ΓΙΑ ΤΟ ΣΚΗΝΙΚΟ τοῦ κ. Βασιλῆ Βασιλειάδη καὶ τῆς μετάφρασιν τῆς κ. Καίτης Κασσιμάτη δὲν ὑπάρχουν ἐπιφυλάξεις.

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ